

PS-I.431.1.10.2012.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

**Placówka opiekuńczo – wychowawcza
pn. Dom Dziecka we Wschowie ul. Reymonta 1**

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011, Nr 149, poz. 887 z późn. zm) Zespół kontrolny w składzie:

- Agnieszka Kraska – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 294-1/2012 z dnia 28 sierpnia 2012r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
  - Elżbieta Szwonka - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 294-2/2012 z dnia 28 sierpnia 2012r. – członek Zespołu kontrolnego
- przeprowadził w dniu 3 września 2012 roku kontrolę problemową.

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

(Dowód: akta kontroli str. 1-4;10-13)

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Barbary Tlałki – dyrektora placówki.

Zakresem kontroli objęto sposób zapewnienia dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych stosownych do wskazań dla dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. zgodność kwalifikacji kadry wychowawców, psychologa, pedagoga lub osoby prowadzącej terapię zatrudnionej w placówce
2. sposób zapewnienia opieki w trakcie zajęć wychowawczych i specjalistycznych;
3. diagnoza psychofizyczna dziecka;
4. plan pomocy dziecku (sporządzenie i modyfikowanie);
5. karty pobytu wychowanka;
6. zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka;
7. oddziaływania specjalistyczne (karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, zawierającej opis przebiegu zajęć; arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych).

(Dowód: akta kontroli str. 5-9)

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wychowanków, dokumentacji prowadzonej przez pedagoga oraz kwalifikacji kadry pedagogicznej zatrudnionej w placówce.

Dom Dziecka we Wschowie posiada 14 miejsc dla wychowanków. W dniu kontroli w ewidencji placówki było 11 wychowanków, z tego: 10 posiada opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej, 1 wychowanek posiada orzeczenie poradni psychologiczno – pedagogicznej do kształcenia specjalnego, 1 dziecko posiada orzeczenie o niepełnosprawności, Łącznie zaleceniami do pracy terapeutycznej w różnym zakresie objętych jest 100% wychowanków. Wszystkie dzieci uczą się na terenie Wschowy.

(Dowód: akta kontroli str. 40)

Ocena skontrolowanej działalności

1. Zatrudnienie kadry

W celu zbadania zgodności zatrudnienia wychowawców i pedagoga z wymogami określonymi w przepisach prawa, kontroli poddano akta osobowe wychowawców i specjalistów. Jak ustalono w toku kontroli placówka zatrudnia 8 osób kadry pedagogicznej i specjalistycznej w tym: 5 wychowawców, pedagoga, pracownika socjalnego i dyrektora. Wszyscy posiadają wymagane kwalifikacje. Pracownicy dokończają się i podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach i kursach z zakresu przydatnego w pracy w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz podejmując studia podyplomowe. W 2012 roku studia podyplomowe w zakresie zarządzania instytucjami pomocy społecznej ukończyła 1 osoba, kurs "Szkoła dla rodziców i wychowawców - 7 osób. Pracownicy placówki uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie "Przemoc w rodzinie" (6 osób) i "Psychologia obsługi klienta" (7 osób).

Opieka w dni powszednie w godz. od 8-14 zapewniona jest przez jednego wychowawcę, od 14 do 20 przez dwóch wychowawców, od 20-22 przez 1 wychowawcę, w godzinach nocnych w placówce jest 1 wychowawca. W dni wolne od godz. 8 -15, 15-22 i od 22-8 opiekę sprawuje jeden wychowawca. Z uwagi na liczbę wychowanków jest to zgodne z przepisami.

Z uwagi na zakres kontroli analizie poddano prowadzoną przez pedagoga dokumentację. Analiza pokazuje, że w grupowych zajęciach specjalistycznych liczba dzieci nie przekraczała sześć, co jest zgodne z przepisami prawa.

(Dowód: akta kontroli str. 31-35;39)

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

2. Diagnoza psychofizyczna dziecka

Jedenaścioro dzieci posiada wskazania do różnorodnych oddziaływań terapeutycznych: pedagogicznych polegających na kompensacji i korekcji oraz psychologicznych. Wszyscy wychowankowie mają zapewniony dostęp do terapii zgodnie ze wskazaniami zawartymi w opinii.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji wychowanków w zakresie sporządzenia diagnozy psychofizycznej dziecka. Z ustaleń wynika, że diagnozę, o której mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, mają sporządzoną wszyscy wychowankowie, tj. 100%. Diagnozy sporządzano przed wejściem w życie nowych przepisów. Dokumenty te zawierają wszystkie elementy diagnozy, o której mowa w ww. Rozporządzeniu tj. analizę mocnych i słabych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym emocjonalnym i społecznym, analizę przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z najbliższym otoczeniem, oraz osobami ważnymi dla dziecka, rozwoju dziecka oraz wskazania do pracy pedagogicznej z dzieckiem, programu terapeutycznego i pracy z rodziną dziecka lub w zależności od przyjętego przez zespół kierunku pracy działania zmierzające do umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej albo przygotowujące do usamodzielnienia. Dodatkowo zawierają diagnozę psychomotoryczną, zdrowotną, emocjonalną i społeczną oraz część dotyczącą planowania rozwiązań. W opracowaniu dokumentu uczestniczy oprócz pedagoga, wychowawca i pracownik socjalny. Z uwagi na uwzględnienie wszystkich obszarów w przygotowywanym do tej pory dokumencie z wymogami stawianymi w § 14 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 Nr 292, poz. 1720) nie zachodzi potrzeba opracowywania nowych diagnoz. Różnice dotyczą stosowanej nomenklatury w nazwie dokumentu („Diagnoza psychologiczno – pedagogiczna oraz planowanie stałych rozwiązań”). Analizowany dokument sporządzony został na dwa lata przed wejściem w życie rozporządzenia, które nakłada obowiązek jego sporządzania. Diagnoza zgodnie z § 14 ust. 4 i 5 ww. rozporządzenia zawiera wskazania dotyczące pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, przygotowania do usamodzielnienia. W tym obszarze wobec dziecka, którego dokumentację badano zamierzano podjąć działania zmierzające do przygotowania dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej. W diagnozie wychowanka z uwagi na szczególne potrzeby rozbudowano i uszczegółowiono część dotyczącą stanu zdrowia. U dziecka ze zdiagnozowaną chorobą onkologiczną większość działań w tamtym okresie koncentrowała się wokół leczenia w Klinice Onkologii i Hematologii. Nie pominięto przy tym potrzeb dziecka w innych obszarach.

Dokument sporządzono (po przyjęciu dziecka do placówki - 22.02.2008) na podstawie dostępnej dokumentacji, wywiadu środowiskowego, obserwacji dziecka w placówce zarówno przez wychowawcę jak i pedagoga.

Diagnozę posiada 100% wychowanków posiadających wskazania do terapii.

W opracowywaniu diagnozy uwzględniane są zapisy z arkuszy badań i obserwacji, także (jeśli dziecko było badane), opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej lub RODK, dotyczy to wszystkich wychowanków (100%) . Diagnozy zawierają wskazania do terapii lub zalecenie do przeprowadzenia badań w poradni.

(Dowód: akta kontroli str. 14-22;36-41)

Nie stwierdzono uchybień w zakresie realizacji zdania.

3. Plan pomocy dziecku

Spośród wychowanków ze wskazaniami do terapii wszyscy (100%) posiadają indywidualny plan pracy lub plan pomocy dziecku. Plany te są modyfikowane zgodnie z przepisami prawa, tj. nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Obecnie w dokumentacji dzieci znajdują się zarówno indywidualne plany pracy, jak i plany pomocy dziecku. Sytuacja ta wynika ze zmiany przepisów prawa – od stycznia br. wprowadzono obowiązek opracowywania planów pomocy dziecku. Wychowankom, którym modyfikacji planu dokonywano w 2012 roku sporządzono plan na nowych zasadach.

Losowo wybrana dokumentacja wychowanków posiadających wskazania do terapii wskazuje, że plan pomocy dziecku/ipp oparty o diagnozę posiada 100% wychowanków. Zapisane w planie cele działania formułowano adekwatnie do zapisów w diagnozie. Przyjęte cele szczegółowe skorelowano z celem głównym i przyporządkowano im odpowiednie działania. Dokument odzwierciedla zmieniającą się sytuację dziecka, np. dla siedmiolatka ze schorzeniem onkologicznym i wyjaśnioną od 11.12.2009 sytuacją prawną (pozbawienie matki władzy rodzicielskiej, 08.03.2010 - ustanowienie opiekuna prawnego) celem głównym od tego czasu jest poszukiwanie rodziny adopcyjnej. Temu celowi przyporządkowano cele szczegółowe m.in. kontynuowanie współpracy z Ośrodkiem Adopcyjnym, współpracę z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, kontynuowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, współpracę z rodziną dziecka (rodzeństwo, ciocia), monitorowanie stanu zdrowia, wyrabianie nawyków samoobsługowych. Każdemu z tych celów przyporządkowano odpowiednie działania, określono osoby odpowiedzialne. Tak skonstruowany plan pomocy jest łatwy do weryfikacji i oceny stopnia realizacji przyjętych zadań. W toku analizy stwierdzono, że plany skonstruowane są zgodnie z przepisami prawa.

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

Sytuacja dziecka, a tym samym plan pomocy dziecku/ipp z mocy prawa poddawany jest ocenie co najmniej 2 razy w ciągu roku, Plan pomocy, o ile zachodzi potrzeba podlega modyfikacji. W okresie objętym kontrolą posiedzenia zespołu odbywały się 2 razy w roku, co jest zgodne z przepisami. Po każdym spotkaniu następowała modyfikacja planu, w której zawarto również krótką ocenę dotychczasowych działań, przyjętych kierunków oddziaływań.

(Dowód: akta kontroli str. 23-28)

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

4. Karty pobytu wychowanka

Jak ustalono podczas kontroli, w okresie objętym kontrolą wszystkie dzieci miały prowadzone karty pobytu. Analiza kart pobytu w okresie objętym kontrolą wykazała, że we wszystkich kartach wychowanków, którym wskazano oddziaływania terapeutyczne odnotowywane jest uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. Np. w karcie dziecka, które ma zalecenia do terapii psychologicznej i logopedycznej zapisano m.in. oddziaływania psychologa związane adaptacją i funkcjonowaniem w nowych warunkach (dziecko we wrześniu 2011 rozpoczęło naukę w szkole), tematyka spotkań ewoluuje i związana jest z realizacją podstawowego celu terapii tj. stymulacji rozwoju dziecka. W kartach odnotowywana jest informacja dotycząca daty, godziny zajęć. Zapisy w kartach pobytu w kontrolowanym zakresie prawidłowe i powiązane z innymi dokumentami dziecka: diagnozą i planem pomocy.

(Dowód: akta kontroli str.36-41)

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zdania.

5. Oddziaływania specjalistyczne

Jak ustalono w toku kontroli wychowankowie uczestniczą w zajęciach specjalistycznych prowadzonych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej we Wschowie i w Sławie, w szkołach do których uczęszczają i w domu. W placówce prowadzone są przede wszystkim zajęcia indywidualne przez pedagoga i psychologa. Psycholog z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej we Wschowie zatrudniony jest w placówce na umowę zlecenie i świadczy pracę na terenie placówki.

Zajęcia terapeutyczne grupowe prowadzone są rzadziej i wynikają z bieżących potrzeb np. konieczności przepracowania zdarzenia losowego (śmierci bliskiej osoby) czy radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

W okresie objętym kontrolą 8 wychowanków uczestniczyło w terapii indywidualnej, w tym w zajęciach terapeutycznych w zakresie deficytów szkolnych. W niektórych przypadkach dzieci uczestniczą w kilku formach oddziaływań terapeutycznych np. jeden z wychowanków objęty był do dnia kontroli terapią logopedyczną i psychologiczną oraz

zajęciami wyrównawczymi w szkole i gimnastyką korekcyjną. Indywidualne zajęcia specjalistyczne w placówce trwają od godziny do dwóch, natomiast zajęcia grupowe trwają 1,5 godziny. (W placówce nie ma drugoroczności). Dzieci uczestniczące w terapii poza placówką, kontynuują na terenie domu oddziaływania terapeutyczne zalecone przez specjalistów, korzystają ze specjalistycznego poradnictwa doradcy zawodowego w zakresie wyboru zawodu. Z badanej dokumentacji wynika, że dla 100% wychowanków, którym zalecono specjalistyczne oddziaływania terapeutyczne, zapewnia się dostęp do wymaganej terapii.

W toku kontroli zbadano karty udziału w zajęciach specjalistycznych, prowadzone przez pedagoga. Zbadana losowo dokumentacja zawiera opis przebiegu zajęć prowadzonych przez pedagoga oraz notatki i wnioski z zajęć, w których wychowanek uczestniczył poza placówką.

W toku kontroli ustalono, że dla 100% wychowanków objętych terapią prowadzone są karty udziału w zajęciach specjalistycznych z opisem przebiegu zajęć.

Ustalono również, że dla 100% wychowanków posiadających wskazanie do terapii, terapia jest prowadzona, zgodnie z potrzebami i prowadzone są karty udziału w zajęciach specjalistycznych z opisem przebiegu zajęć.

(Dowód: akta kontroli str. 36-41)

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zdania.

6. Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka

Jak ustalono w toku kontroli, sytuacja wszystkich wychowanków, których dokumentację zbadano była przedmiotem analiz i oceny Zespołu dwukrotnie w 2011 roku i 2012 roku. Posiedzenia te odbywały się co pół roku, zatem terminy tych posiedzeń są zgodnie z przepisami. Po posiedzeniach dokonywano modyfikacji indywidualnego planu pracy z wychowankiem, ponadto dokonywano podsumowania pracy terapeutycznej wskazując na osiągnięte efekty i wskazywano wnioski do dalszych oddziaływań. Z kontroli wynika, że indywidualne plany pracy analizowanych wychowanków w obszarze dotyczącym uczestnictwa w zajęciach wychowawczych, kompensacyjnych zostały zmodyfikowane po posiedzeniach Zespołu, o ile zespół stwierdzał konieczność modyfikacji.

(Dowód: akta kontroli str. 36-41)

Nie stwierdzono uchybień w realizacji zadania.

WNIOSKI

W objętym tematyką kontroli obszarze nie stwierdzono uchybień w zakresie dotyczącym zapewnienia opieki nad wychowankami w czasie zajęć wychowawczych i specjalistycznych, jakości sporządzanych diagnoz psychofizycznych, modyfikowania

planów pomocy dziecku/indywidualnych planów pracy. Kontrola wykazała, że placówka zapewnia wychowankom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych stosownie do wskazań dla dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz dokumentuje przebieg tych zajęć i spostrzeżenia pedagoga i psychologa w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych. Działania placówki są należycie i szczegółowo udokumentowane.

Na podstawie art. 125 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Wojewoda po przeprowadzeniu kontroli może wydać zalecenia pokontrolne. W związku z tym, iż nie stwierdzono uchybień w realizacji zadań w obszarze objętym kontrolą, nie wydaje się zaleceń.

Pouczenie

Podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą, któremu wydano zalecenia pokontrolne może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

Podmiot, któremu wydano zalecenia jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń.

W przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo—wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenia tej placówki.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Małgorzata Krasowska-Marczyk
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej